

Γαλή.

ήσυχίαν της ή τήν μαλλώση, κατεξανίσταται έναντίον σου, και ή φεύγει, ή αναπτύσσει τας αίμοδόρους όρμάς της, μη διατάζουσα και νά σε πνίξη εί δυνατόν.

Η φύσις άρα δέν έπλασε τήν γαλήν ίνα έχη αισθήματα φιλικά προς ήμάς, όπως ήμεεις προς αυτήν. Το κύριόν της έργον είναι νά διώκη τούς μύς, και νά απαλλάττη τούς ανθρώπους από των άκαθέκτων τούτων έχθρών των οικιών ήμών. Αλλά ίνα εκπληρωί το έργον τοῦτο, δέν πρέπει νά επιτρέπωμεν αυτή νά διάγῃ βίον ράθυμον· πρέπει εξ έναντίας νά τήν διώκωμεν και από τό μαγειρείον αυτό, και νά τήν στέλλωμεν εις τας αποθήκας· διότι οὔσα μάλλον λαίμαργος ή αίμοχαρής, προτιμᾷ νά κλέπτῃ καλόν φαγητόν ήνά συλλαμβάνῃ μύς. Εάν δέν προσέχωμεν αυτήν, έπαυξάνει τήν καταστροφήν των μυών διά των ιδίων αυτής κλοπών, και αμείβει κάκιστα προς τήν αυτήν έμπιστοσύνην ήμών.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΟΡΑΗ.

—οοο—

Πρός τούς φιλοπάτριδας προεστώτας
της Πελοποννήσου και της λοιπής
έλευθέρας Ελλάδος.

Ἐλεύθεροι Ἕλληες!

Άν και τό βαθύ μου γῆρας, και ή εὔνοια τήν όποιαν εὔτύχησα νά απολαύσω από πολλούς όμογενεΐς, δικαιολογοῦσι τρωπον τινά τήν τόλμην νά συμβουλευσω τούς αδελφούς μου, σᾶς παρακαλῶ όμως νά μή κρίνατε ως συμβουλήν τήν παρούσαν μου έπιστολήν. Έλεύθεροι όντες, στοχασθῆτε με ως συμπολίτην έλεύθερον, όστις άν εύρισκόμην μεταξύ

σας, εἶχα τὸ πολιτικὸν δίκαιον νὰ συνεκκλησιάσω μὲ σὰς, καὶ νὰ φανερώσω εἰς κοινοβουλευτικὸν συνέδριον, ὡς καὶ πᾶς ἄλλος πολίτης, τὴν γνώμην μου.

Μὲ ἀπαρηγόρητον θλίψιν τῆς ψυχῆς μου, φίλοι ὁμογενεῖς, ἀκούω, ὅτι ἀπ' οὗ κατεπολεμήσατε γενναίως τοὺς ἀγρίους τυράννους τῆς Ἑλλάδος, πολεμήσατε τῶρα ἀπὸ ἀσυγκρίτως ἀγριωτέραν τυραννίαν, τὴν τυραννίαν τῶν παθῶν. Κακὸν μέγα, δυστυχία ἀξιοθαύνητος, κοινὴ ὅμως εἰς ὅλας τὰς μεγάλας μεταβολὰς τῶν ἐθνῶν. Καὶ ἡ ἱστορία ἀρκετὰ μᾶς διδάσκει, καὶ τὰ συμβαίνοντα εἰς πολλὰ τῆς φωτισμένης Εὐρώπης ἔθνη ἀπὸ τριάκοντα ἔτη μέχρι τῆς σήμερον δὲν μᾶς συγχωροῦν νὰ διστάσωμεν, ὅτι τὰ ἀχώριστα ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινον φύσιν πάθη τότε μάλιστα βράζουν καὶ ταρασσονται, ὅτε μεταβαίνουν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ παλαιὰν εἰς νέαν κατάστασιν, εἴτε πολιτικὴν, εἴτε θρησκευτικὴν· καὶ πολὺ πλέον ὅταν ἡ νέα κατάστασις εἴναι εὐδαιμονεστέρα τῆς παλαιᾶς. ? Διὰ τί τοῦτο; διότι ὅσοι μὲν ἐκέρδαινον ἀπὸ τὰ παράνομα προνόμια τῆς προτέρας καταστάσεως, καὶ ἐφαντάζοντο ὅτι ἦσαν παρὰ τοὺς ἄλλους εὐδαιμονέστεροι διότι ἦσαν ἀδικοῦτεροι, τὰ αὐτὰ ἄνομα προνόμια ἐπιθυμοῦν νὰ φυλάξωσι καὶ εἰς τὴν παρούσαν, καὶ, ἂν δυνατόν, νὰ τὰ αὐξήσωσιν, οὐδὲ κατεδέχονται νὰ συμμερισθῶσιν ἰσονόμως καὶ ἀδελφικῶς τὴν εὐδαιμονίαν μὲ τοὺς ἀδελφοὺς των· ὅσοι δὲ πάλιν ὑπέφεραν ὅλα τὰ κακὰ τῆς παλαιᾶς καταστάσεως, οὐδ' αὐτοὶ εὐχαριστοῦνται εἰς τὴν νέαν, ἂν δὲν τοὺς κάμῃ πάρυστα ἀντὶ πτωχῶν πλουσίους, ἀντὶ ἀδυνάτων δυνατοὺς, ὡς νὰ ἦτο πρᾶγμα ζηλιῶτον νὰ ἀποκτάται δύναμις ἢ πλοῦτος χωρὶς δικαιοσύνην.

Ἀλλ' εἰς τοὺς φωτισμένους τῆς Εὐρώπης λαοὺς αἱ πολιτικαὶ μεταβολαὶ ἐγέννησαν ταραχὰς καὶ διχονοίας, εἶχον ὅμως καὶ ἀπολογίαν τινά οἱ διχονοοῦντες· εἰς αὐτοὺς, καὶ ὅταν ἀκόμη ἐδεσπόζοντο ἀπὸ βασιλεῖς ἀπολύτους, καὶ οἱ δυνατοὶ των ἦσαν ἀληθῶς δυνατοί, καὶ οἱ πλούσιοι των πλούσιοι, ἐπειδὴ δὲν ἐφοβοῦντο οὔτε τὴν δύναμιν οὔτε τὸν πλοῦτον νὰ στερωθῶσιν ἀπὸ τὸν δεσπότην, ἐνόησαν δὲν ἐπαράδικον τοὺς νόμους τοῦ δεσπότη· κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, οὐδ' οἱ πτωχοὶ των καὶ ἀδύνατοι ἐξουθενώθησαν τόσον, ὥστε νὰ ἀποκλεισθῶσιν ἀπὸ πᾶσαν ἐλπίδα καλῆτέρας τύχης.

Ἡμεῖς ὅμως, ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τοιοῦτον ἀγριὸν τύραννον, ? ποῖαν ἀπολογίαν ἔχομεν τῆς διχονοίας μας; ? τὰς ἀπολαύσεις πλούτου καὶ δυνάμεως τὰς ὁποίας ἀπέλαυναν τινὲς ἐξ ἡμῶν; ἀλλ' ὁ ἄνομος ζυγὸς τοῦ τυράννου μᾶς ἐθάρρυνεν ὅλους ἐπίσης· αὐτὸς αὐτὸς οὐκ ἐθαύμασε πρῶτον πρεσβύτου, οὐδὲ νέον ἠλέησεν, αὐτὸς ὡς λέγει ὁ Προφήτης, οὐδὲ διάκρισιν ἄλλην μεταξὺ δυνατοῦ καὶ ἀδυνάτου, πτωχοῦ καὶ πλουσίου ἔκαμνε, πλὴν ὅτι ἡ μισαφύνος τοῦ μάχαιρα ἐθέριζε μάλιστα τῶν δυνατῶν καὶ πλουσίων τὰς κεφαλὰς. Δύναμις καὶ πλοῦτος χωρὶς ἐλευθερίαν εἶναι κατὰρ πλεον παρὰ εὐλογία τοῦ Θεοῦ· εἰς μόνον τὰ ἐλεύθερα ἔθνη ἡμπορεῖ νὰ

εὐδαιμονήσῃ ἡ πλοῦσις καὶ δυνατὴς, εἰν μεταχειρισθῇ τὴν δύναμιν καὶ τὸν πλοῦτον εἰς τὴν κοινὴν τῶν πολιτῶν ἐλευθερίαν, εἰν ὁμονοῇ μὲ τοὺς συμπολίτας ὡς μὲ ἀδελφοὺς, εἰν ὑποτάσσεται μ' αὐτοὺς, εἰς τὸν ἱερὸν τῶν νόμων ζυγόν, ζυγὸν ἐλαφρόν, ὡς τὸν ζυγὸν τοῦ Χριστοῦ· ἐπειδὴ οἱ δίκαιοι νόμοι ἄλλο βῆρος δὲν ἐπιβάλλουν παρὰ τὴν ἰσονομίαν, ἡγοῦν τὴν πρὸς ἀλλήλους ἀδελφικὴν ἀγάπην, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει καὶ τοῦ Εὐαγγελίου ὁ ζυγός.

Πιστεύσατέ με, φίλοι ὁμογενεῖς, ἢ μάλλον πιστεύσατε τῆς ἱερᾶς ἡμῶν θρησκείας τοὺς χρησμούς· τὴν ἀπροσδόκητον ταύτην μεταβολὴν τῆς κοινῆς ἡμῶν πατρίδος, ἂν ἐπιθυμήτε νὰ γένη μεταβολὴ εἰς τὸ καλόν, πρέπει νὰ τὴν θεωρήσετε ὅχι ὅμως ὡς πολιτικὴν, ἀλλὰ καὶ ὡς θρησκευτικὴν μεταβολήν. . . . Τί τολμᾶς νὰ ἐκφωνήτης, γηραιέ! τὴν θρησκείαν μας νὰ μεταβάλλωμεν! Ναί, φίλοι ἀδελφοί μου, τὴν θρησκείαν μας, ὅχι ὅμως τὰ ἱερὰ τῆς δόγματα· αὐτὰ εἶναι ὀρθὰ, καὶ δι' αὐτὰ ὀνομαζόμεθα καὶ ὀρθόδοξοι· ἀλλ' ἡ θρησκεία δὲν στέκει μόνον εἰς τὰ δόγματα· ὁ στερεώτερος αὐτῆς θεμέλιος εἶναι ἡ πρὸς ἀλλήλους ἀγάπη, ἡ εἰς τοὺς αὐτοὺς νόμους χωρὶς προνόμια κοινὴ πάντων ὑποταγὴ. Ὅταν αὕτη λείπῃ, ἡ οἰκοδομὴ τῆς θρησκείας σαλεύεται, ὡς οἰκοδομὴ κτισμένη εἰς τὴν ἄμμοῦν καὶ ὅχι εἰς τὴν πέτραν. Ταῦτα, φίλοι ὁμογενεῖς, δὲν εἶναι τῆς κεφαλῆς μου λόγια· εἰς λέγω, ὅσα ἐγράψεν ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἑλλήνων εἰς τοὺς Ἕλληνας Κορινθίους, μετὰ διακόσια σχεδὸν ἔτη ἀπὸ τῆς καταστροφῆς των.

Οἱ Ἕλληνες ἐπαθον, διὰ τὰς διχονοίας των, τὴν δυστυχιστάτην ἀπ' ὅλας τὰς πολιτικὰς μεταβολὰς, τὴν στέρησιν λέγω τῆς προγονικῆς αὐτονομίας καὶ ἰσονομίας, ἐδέθησαν εἰς τὸν ζυγὸν τῶν Ῥωμαίων, ὅστις ἐμελλε νὰ φέρῃ ἐπειτα τὸν βαρύτερον ζυγὸν τῶν Γραικορωμαίων αὐτακρατόρων, καὶ τελευταῖον τὸν ὁποῖον σήμερον ἀπετινάξατε ἀνυπόφορον ζυγὸν τῶν Τούρκων· καὶ τῆς ἀθλίης ταύτης μεταβολῆς οἱ Κορινθιοὶ μάλιστα ἐγεύθησαν τὰ πικρότερα κακὰ· ὁ νικῆσας αὐτοὺς Ῥωμαῖος στρατηγός, ἄνθρωπος καὶ τὴν βαρβαρότητα καὶ τὴν ἀγριότητα ἀληθινὸς Τούρκος, μὴν ἀρκούμενος νὰ λεηλατήσῃ τὰ πολύτιμα τῶν τεχνῶν ἔργα, τῶν ὁποίων τὴν ἀξίαν δὲν ἐκαταλάμβανεν, ἐπυρπόλησε καὶ τὴν πόλιν, ἐφόνευσεν τοὺς Κορινθίους, ἐπώλησε τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα των· καὶ δι' ἀμοιβὴν τῆς τῶσης ἀγριότητος ἐτιμῆθη ἐπιστρέφων εἰς τὴν Ῥώμην ἀπὸ τοὺς ἐπιθυμητάς των ἀλλοτρίων Ῥωμαίους μὲ τὸ ἐπώνυμον ΑΧΑΙΚΟΣ.

Οἱ σωθέντες ὅμως νέοι Κορινθιοὶ λησμονήσαντες, ὅτι διὰ τὰς διχονοίας, τὰς διχοστασίας καὶ τὰς ἐριδας τῶν γονέων των κατεστάθησαν ἀντ' ἐλευθέρων δοῦλοι τῶν Ῥωμαίων, τὰς αὐτὰς διχονοίας ἀνανέωσαν καὶ ἐφύλαξαν ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρτην γενεάν, ἕως οὗ μετὰ διακόσια σχεδὸν ἔτη τῆς πολιτικῆς καταστροφῆς των εὐηγγελίσθη εἰς αὐτοὺς ὁ Ἀπόστολος Παῦλος σωτήριον ἄλλην θρησκευτικὴν μεταβολήν, ἥτις ἀποβάλλει πᾶσαν ἀδικίαν, καὶ στη-

ρίζεται, πᾶσα ὡς καὶ νόμιμος κοσμικὴ πολιτεία, εἰς τὴν ἰσονομίαν. Ἀναγνώστετε παρακαλῶ σας, φίλοι ὁμογενεῖς, μὲ τὴν πρέπουσαν προσοχὴν τὴν πρώτην τοῦ Παύλου πρὸς Κορινθίους ἐπιστολὴν, διὰ νὰ πληροφορηθῆτε ὅτι ἡ πολιτικὴ διαγωγὴ τοῦ ἀληθινοῦ χριστιανοῦ, δὲν πρέπει νὰ διχφέρη τίποτε ἀπὸ τὴν θρησκευτικὴν· τὴν αὐτὴν βᾶσιν καὶ τὸν αὐτὸν θεμέλιον ἔχουν καὶ αἱ δύο, τὴν ἰσονομίαν, ἔχουν τὴν πρὸς ἀλλήλους ἀγάπην, καὶ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἀποβλέπουν, τὴν κοινὴν εὐδαιμονίαν τῶν πολιτευομένων.

Οὐδ' ἡ σωτήριος ὁμοῦς αὕτη διδακτικὰ ἰσχυρεῖ νὰ διορθώσῃ τοὺς Κορινθίους, καὶ νὰ τοὺς ὑποτάξῃ εἰς τὸν ζυγὸν τῆς ἀδελφικῆς ἰσονομίας· ἀλλὰ καθὼς ἦσαν, ἐλεύθεροι ὄντες, κακοὶ πολῖται, καὶ μετέπειτα κακοὶ δούλοι τῶν Ῥωμαίων, οὕτως ἠθέλησαν νὰ φανῶσι καὶ χριστιανοὶ κακοί, διαιρεθέντες εἰς αἰρέσεις καὶ φατρίας, καὶ τὸ τολμηρότερον, καυχώμενοι ὅτι εἶχαν πατριάρχας αὐτοὺς τοὺς Ἀποστόλους· ὁ Παῦλος τοὺς ἔλεγεν. α Ἔτε Παῦλος, εἴτε Ἀπολλῶν, εἴτε Κηρᾶς . . . πάντα ἡμῶν ἐστίν· ἡμεῖς ὁ δὲ Χριστοῦ· Χριστὸς δὲ Θεοῦ· ὁ καὶ αὐτοὶ ἐφώναζον· α ἐγὼ μὲν εἰμὶ Παύλου· ἕτερος δὲ, ἐγὼ Ἀπολλῶν καὶ τ.λ. ὁ Παῦλος τοὺς ἐδίδασκεν, ὅτι ἡ χριστιανικὴ πολιτεία εἶναι ἐν σῶμα διγρημμένη εἰς διάφορα μέλη, ἰσόνομα ὅλα, ἐπειδὴ ὅλα εἶναι ἐπίσης ἀναγκαῖα εἰς συμπλήρωσιν τοῦ σώματος. α Πολλὰ μὲν μέλη, ἐν δὲ σῶμα· οὐ δύναται δὲ ὁφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρὶ· χρεῖαν σου οὐκ ἔχω· ἡ πάλιν ὁ ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσὶ, χρεῖαν ἡμῶν οὐκ ἔχω· ἀλλὰ πολλὰ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν, ἀναγκαῖά ἐστι, καὶ ὁ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι μέλη τοῦ σώματος, ὁ τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν· ὁ αὐτοὶ δὲ ἐξεναντίας ἐδιχονοοῦσαν· διότι καὶ ὁ πλέον ἀκεφάλος ἐξ αὐτῶν ἐσπούδαζε νὰ ᾖ καρχαλὴ ἢ ὀφθαλμὸς τῶν ἄλλων, κἀνεῖς δὲν εὐχαριστεῖτο νὰ πληρώσῃ τὴν χρεῖαν τοῦ ποδὸς, ὡς νὰ ἦτο δυνατὸν νὰ κατορθώσῃ τί μέγα ἡ κεφαλὴ χωρὶς τῶν ποδῶν τὴν συνεργίαν.

Ἡ πόσον ὀλέθριος ἀρρώστια τῆς διχονοίας δὲν ἔθλιβε μόνους τοὺς Κορινθίους, ἀλλ' ἦτο κατὰ δυστυχίαν ἀρρώστια κοινὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους πόσον πλέον παράδοξος, ὅσον οἱ Ἕλληνες ἐστάθησαν ὅλων τῶν καλῶν τοῦ πολιτισμοῦ εὐρέται καὶ πρωταίτιοι· ὡς αἱ Ἀθῆναι εὐτύχησαν ἐξαιρέτως εἰς τοὺς λόγους καὶ τὰς ἐπιστήμας, οὕτως ἡ Κόρινθος εἰς τὰς τέχνας καὶ εἰς τὸν ἀπὸ τῆς ἐμπορίας μέγαν πλοῦτον. Ὁ Ὀμηρος τὴν ὀνομάζει α ἀφνειὸν Κόρινθον ὁ καὶ ὁ Κικέρων, αφῶς ὅλης τῆς Ἑλλάδος ὁ (totius Graeciae lumen).

Διὰ τί λοιπὸν δὲν ὠφελήθησαν οἱ θαυμαστοὶ μας οὗτοι πρόγονοι ἀπὸ τὰ τόσα καλὰ, τῶν ὁποίων κατεστάθησαν διδάσκαλοι εἰς τοὺς ἄλλους; Διὰ τί ἀφοῦ ἀπέκτησαν διὰ τῆς ὁμονομίας τὴν ἐλευθερίαν, δὲν ἐνόησαν, ὅτι μὲ τὴν αὐτὴν ὁμόνοιαν ἐπρεπε καὶ νὰ τὴν φυλάξωσι; Διότι δὲν ἐκατάλαβαν ποτὲ εἰς τί στέκει, καὶ πῶς σώζεται ἡ ἀληθινὴ

ἐλευθερία· ἐφλέγοντο ἀπὸ τὸν ἔρωτα τῆς ἐλευθερίας ὅλοι· ἀλλὰ πᾶσα μία πόλις ἠθέλει νὰ δεσπόζῃ τὰς ἄλλας, καὶ πᾶς ἓνας πολίτης ἐσπούδαζε νὰ κυριεύῃ τοὺς συμπολίτας του. Ἡ κατάρατος αὕτη φιλαρχία ἐγέννησε τὴν διχονοίαν, διήγειρε τὰς πόλεις καὶ τοὺς πολίτας κατ' ἀλλήλων, ἠνάγκασε τῶν ἐμφυλίων πολέμων τὴν πυρκαϊάν, καὶ ὑπέταξε τοὺς Ἕλληνας πρῶτον εἰς τοὺς Μακεδόνας, ἔπειτα εἰς ξένον ἔθνος τοὺς Ῥωμαίους, καὶ τελευταῖον εἰς τὸ βαρβαρώτατον καὶ ἀγριώτατον ὄλων τῶν ἐθνῶν τοῦ κόσμου, τοὺς Τούρκους.

Ἡ πόσον αἰσχρὰ καὶ μακρὰ δουλεία δὲν ἐμπόρει βέβαια νὰ μᾶς διορθώσῃ· τῆς δουλείας ἴδιον εἶναι ὅχι νὰ διορθώῃ ἀλλὰ νὰ φθείρῃ ἐπιπλέον τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων. Ἀπὸ μόνῃν τὴν ἱερὰν ἡμῶν θρησκείαν ἠλπίζετο ἡ διόρθωσις, ἐπειδὴ εἶναι ἡ μόνη θρησκεία, ἥτις ἀπαιτεῖ ἀπὸ τοὺς ὁπαδοὺς τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ ἰσονομίας· ἀλλ' ἡμεῖς ἐφθάσαμεν νὰ φθείρωμεν καὶ αὐτὴν τὴν θρησκείαν. Σιωπῶ τὴν κοσμικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν μας κατάστασιν, τὴν εἰς τὸν καιρὸν τῶν Ῥωμαίων καὶ Γραικο-ρωμαίων ἡγεμόνων μας, τῆς ὁποίας τὴν ἀρχὴν ἴδετε εἰς αὐτὰς τῶν νεωφωτίστων Κορινθίων τὰς φατρίας, καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ ἐξετάτετε μόνῃν τὴν ἀπὸ τῆς ἀλώσεως ἐποχὴν, καὶ ταύτης τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους ὅσους ἐγνωρίσαμεν ἡμεῖς οἱ ἀκόμη ζῶντες. Τίς ἀπὸ ἡμᾶς τολμᾷ νὰ ἀρνηθῇ, ὅτι ὅσα ἔπασχε τὸ ταλαίπωρον ἡμῶν γένος ἀπὸ τοὺς ὁμογενεῖς, ἐξισοῦντο σχεδὸν μὲ τὰ κακὰ, τὰ ὁποῖα ὑπέφερεν ἀπὸ τοὺς ἀγρίους Μουσουλμάνους; εἰς τίνα δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ διχονοία καὶ φιλαρχία τῶν κατὰ πόλεις κοσμικῶν διοικητῶν, ἡ δημογερόντων; τίς ἐλησμόνησε πολλῶν ἐκκλησιαστικῶν μας προεστώτων τὴν πλεονεξίαν, οἱ ὁποῖοι λαμπροφωρεμένοι καὶ δορυφορούμενοι, ὡς οἱ Σατράπαι τοῦ τυράννου, περιήρχοντο τὰς ἐπαρχίας, διὰ νὰ ἀρπάσωσιν ἀπὸ τοῦ πτωχοῦ τὸ στόμα, ὅτι δὲν ἐτόλμησε νὰ ἀρπάσῃ οὐδ' αὐτὴ τῶν Τούρκων ἡ ἀχορτασία;

Τίς ἐξ ἡμῶν δὲν ἤκουσε πολλοὺς δυνατοὺς φοβερίζοντας τοὺς ἀδυνάτους; καὶ φοβερισμεῖς ποίους; . . . Νὰ παραδώσῃ χριστιανὸς χριστιανὸν εἰς τουρκικὰ δικαστήρια, διὰ νὰ ζημιωθῇ, νὰ μαστιγωθῇ, ἴσως καὶ νὰ φονευθῇ!!! Ὁ διδάσκαλε τῆς ἰσονομίας καὶ τῆς ἀγάπης Ἰησοῦ! . . . α Ἄφες αὐτοῖς οὐ γὰρ οἶδασιν τί ποιοῦσι, ὁ ἔλεγες διὰ τοὺς σταυρωτάς εἰς τὸν πατέρα σου· ἀλλ' ἡμεῖς· ποῖαν ἄφειν εἶχαμεν νὰ ἐλπίζωμεν οἱ ἀδελφοκτόνοι ἀπὸ τὴν φιλάνθρωπίαν σου; Ποῖαν ἄφειν οἱ καταπατήσαντες τὸ εὐαγγέλιόν σου, καὶ μιμούμενοι τὰ ἔργα τῶν ἐχθρῶν τῆς ἰσονομίας, τῶν ἀσεβῶν μαθητῶν τοῦ Κορανίου;

Κρίνατέ με τώρα, ἀγαπητοὶ ὁμογενεῖς, ἂν εἶχα δίκαιον λέγων, ὅτι τὴν πολιτικὴν μας ταύτην νέαν μεταβολὴν χρεωστοῦμεν νὰ τὴν ἐνώσωμεν μὲ τῆς θρησκείας τὴν μεταβολὴν. Μὴν ἐλπίζωμεν καμμίαν ὠφέλειαν ἀπὸ τὴν πολιτικὴν ἐλευθερίαν, ἂν δὲν ἐλευθερώσωμεν καὶ τὰς ψυχὰς μας ἀπὸ τὰ τυ-

ρηνικά καὶμισάδελφα πύθη· δὲν ἀρκεῖ ὅτι ἐρ-
ρήξαμεν τὰς ἀλύσεις μας, ἀν δὲν φροντίσωμεν νὰ
ἐξαλειψώμεν καὶ τοὺς ὁποίους αἱ ἀλύσεις μᾶς ἀφθί-
κασι μώλωπας. Δὲν ἀρκεῖ ὅτι ἀπεινάξαμεν τὸν
ζυγὸν τοῦ μικροῦ τυράννου, ἀν δὲν πλύνωμεν καὶ
τοὺς ῥύπους μὲ τοὺς ὁποίους ἐρίαντε τὰς ψυχὰς μας
ἡ τυραννία.

Ἰδιὰ ποίαν αἰτίαν ἐρωτῶ σας, φίλοι ὁμογενεῖς,
ἐπαναστάθητε κατὰ τοῦ τυράννου; Ἰδιὰ τί τὸν
πολεμεῖτε; διὰ τὰς ἀδικίας του· διότι εἶχε δύο
ζύγια, δύο μέτρα ἄνισα, δύο νόμους ὁ ἄνομος, ἕνα
διὰ τοὺς ὁμοθρήσκους του, καὶ ἄλλον διὰ ἡμᾶς τοὺς
ἀσεβεῖς, ὡς ἐτόλμα νὰ μᾶς ὀνομάζῃ ὁ ἀσεβίστατος.
Ἀν αὕτη δὲν εἶναι ἡ αἰτία διὰ τὴν ὁποίαν ἐχύσετε
καὶ χύνετε καθημέραν τὸ αἷμά σας· ἀν σκοπὸν ἄλ-
λον δὲν ἔχετε παρὰ νὰ ἀρπάξετε μόνον τὰ ἄνισα καὶ
ἀδίκᾳ μέτρα ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ τυράννου, διὰ νὰ
τὰ μεταχειρίζεσθε ἐσεῖς μὲ τὴν αὐτὴν ἀνισότητά
πρὸς ἀλλήλους, διὰ νὰ ὑψώνησθε ὁ ἕνας ὑπὲρ τὸν ἄλ-
λον, διὰ νὰ καταδυναστεύῃ ὁ πλούσιος τὸν πτωχόν,
ὁ δυνατὸς τὸν ἀδύνατον, καὶ ὁ πανούργος τὸν ἀπλοῦν
καὶ ἄκακον πολίτην· ἐὰν λέγω τοῦτον εἶχατε σκοπὸν,
πιστεύσατέ με, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ὅτι ἀδίκως ἐτα-
ράξατε καὶ τὴν ἡσυχίαν τοῦ τυράννου, καὶ τὴν ἡσυ-
χίαν ὅλου τοῦ γένους μας. . . . Ἀλλὰ τί λέγω ἡσυ-
χίαν! Τὴν ζωὴν αὐτὴν ἐγίνετε αἰτίοι νὰ στερηθῶσι
τόσαι μυριάδες ἀθώων ὁμογενῶν, ὅσους ἐσφαξαν καὶ
σφάζουν καθημέραν οἱ αἰμοβόροι Τούρκοι. Τῶν ἀμέ-
τρων τούτων μυριάδων τὸ αἷμα δὲν θέλει παύσιν νὰ
ζῇ μὲ κραυγὰς ὀδυνηρὰς ἐκδίκησιν ἀπὸ τὸν Θεὸν
ἐναντίον σας, ἐὰν ἐξώσθητε τὴν ῥομφαίαν, ὅχι
διὰ νὰ ἐλευθερώσετε τὴν πατρίδα ἀπὸ τὴν τυραν-
νίαν, ἀλλὰ διὰ νὰ γενῆτε σεῖς τυράννοι ἢ νὰ γεννή-
σετε μὲ τὰς διχονοίας σας κἀνένα τυράννον τῆς πα-
τρίδος. Ἰδιὰ ἐσυλλογίσθητε, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί,
ποίας μορφῆς καὶ ποίας βαφῆς τυράννος θέλει εἶσθαι
ὁ υἱὸς οὗτος τῆς διχονοίας σας; Μὴ νομίσετε ὅτι
μέλλει παρευθὺς νὰ δείξῃ πρόσωπον δεσπότου, ἢ νὰ
λάβῃ τίτλον, ἡγεμόνος ἢ βασιλέως· ἐξεναντίας, ὡς
ἀδελφούς καὶ συμπολίτας θέλει σᾶς μεταχειρισθῇ
καταρχὰς, ἕως οὗ νὰ περικυκλωθῇ ἀπὸ φίλους ἄλλους
ὁμοίους του, κόλακας καὶ δορυφόρους τῆς πλεονεξίας
του. Ἀφοῦ δυναμωθῇ καλὰ, τότε πλέον ἔχῃ νὰ σᾶς
κυβερνᾷ ὡς ἀληθινὸς δεσπότης μὲ τοὺς κατὰ πόλεις σα-
τράπας του, τῶν ὁποίων ἡ τρυφή πρέπει νὰ ποτίζε-
ται ἀενάως ἀπὸ τοὺς ἰδρωτάς σας. Ἄλλο δὲν θέλει
διαφέρειν ἀπὸ τὸν Τούρκον τυράννον, πλὴν ὅτι θέλει
ἀκούειν τὴν λειτουργίαν καὶ μεταλαμβάνειν τὰ μυ-
στήρια μὲ σᾶς εἰς τοὺς αὐτοὺς ἱεροὺς ναοὺς, περικυ-
κλωμένος ἀπὸ πάλλους ἄλλους τυραννίσκους, καὶ
προσκυνούμενος ἀπὸ ὅλους τοὺς συμπολίτας, ὅσοι ἔ-
χουσιν τὸ αἷμά των ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, ὡς ἀπὸ τόσα
ἀνδράποδα. Ἄλλο δὲν θέλει διαφέρειν ἀπὸ τὸν Σουλ-
τάνον, πλὴν ὅτι θέλει σκεπάζειν τὴν τυραννίαν μὲ τὸ
κάλυμμα τῆς ὑποκρίσεως. Ὁ Σουλτάνος μιμεῖται ἀ-
νυποκρίτως τὸν ἀρχηγὸν τῆς θρησκείας του, τυράννος
τὸν τυράννον Μωάμεθ· ὁ δὲ ὀρθόδοξος ἡμῶν τυράν-
νος μὲ τὴν μίαν χεῖρα θέλει κρατεῖν τὴν σιδηρὴν τῆς

προσωποληψίας, καὶ ἀνισότητος ῥάβδον, καὶ μὲ τὴν
ἄλλην τοῦ διδασκάλου τῆς ἀδελφικῆς ἰσωνομίας Ἰη-
σοῦ τὸ εὐαγγέλιον, ἡγουν θέλει περιπαίξειν καὶ τὸν
Θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Τοιαύτην κατάστασιν ἔ-
χετε νὰ προσμείνετε, ἀδελφοί μου, ἐὰν αἱ διχονοίαι
δώσωσιν εἰς τινὰς ἀπὸ σᾶς ἀφορμὴν νὰ κατακυριεύ-
σωσι τοὺς πολίτας των.

« Ἰβρις φυτεῖ τυράννον » εἶπεν ἕνας ἀπὸ τοὺς
παιπτάς μας· αἱ κατὰ μέρος ὑβριστικαὶ ὑποψίαι, κα-
ταφρονήσεις καὶ ἀνισότητες πολίτου πρὸς πολίτην,
φυτεύουν, ποτίζουν καὶ ῥιζάνουν τοὺς τυράννους. Μὴν
ὑποφέρετε, διὰ τοὺς σίκτηριμους τοῦ Θεοῦ, φίλοι ὁμο-
γενεῖς, νὰ φυτευθῇ τοιοῦτον δένδρον ἀναμεταξύ σας.
Αὐτὸ δὲν ὁμοιάζει τὰ ἄλλα δένδρα· ἀφοῦ μίαν φορὰν
φυτευθῇ, οὐτ' ἀνομβρία, οὔτε πολυομβρία, οὔτε καύ-
σων οὔτε παγετός τὸ βλάπτει· πᾶσα γῆ εἶναι καλὴ
δι' αὐτό· εἰς ὅλα τὰ κλίματα εὐτυχεῖ παντοῦ ῥιζό-
νεται εὐκόλως, καὶ εἰς πολλὰ μικρὸν καιροῦ διά-
στημα ἐξαπλώνει τὰ φύλλα του, καὶ σκεπάζει τῶν
πολιτῶν τοὺς ὀφθαλμούς μὲ τῆς δουλείας τὸ σκό-
τος, φράττει τὰς ἀκοὰς καὶ παραλύει τὰς χεῖρας των,
ὥστε οὔτε βλέπουν, οὔτ' ἀκούουν, οὔτε δύναμις πλέον
εἰς αὐτοὺς μένει νὰ τὸ ξεριζώσωσι. Βλέπετε πόσῃ
δυσκολίαν δοκιμάζετε εἰς τὴν ξερίζωσιν τοῦ παλαιοῦ
μας τυράννου. Ἀν αἱ διχονοίαι φυτεύσωσι κἀνέν ἄλ-
λον νέον τυράννον μεταξύ σας, ἔχετε νὰ δώσετε ἀ-
πολογίαν εἰς τὸν Θεόν, ὅχι μόνον δι' ὅσα αἱμάτα ἀ-
θώων ὁμογενῶν μας ἐχύθησαν (ὡς ἔλεγχ), ἀλλ' ὅτι
καὶ ἀφίνεται εἰς τοὺς ἀπογόνους σας κληρονομίαν
πλέον αἱματώδη, τὸν ἐμφύλιον πόλεμον· διότι ἂν
οἱ ἀπόγονοί σας, βαρυνόμενοι ἀπὸ τὸν ὅποιον ἐτοιμά-
ζετε εἰς αὐτοὺς τυράννον, ἐπιχειρίσωσι τὸν ἀφαι-
σμὸν του, τότε πλέον δὲν ἔχουν νὰ πολεμῶσι Τούρ-
κους, ἀλλὰ μέλλουν νὰ σφάζωσι Γραικοὶ Γραικούς.
Σπλαγχνίσθητε, φίλοι ἀδελφοί, τοὺς ἀπογόνους σας·
μὴν ἀφήσετε εἰς αὐτοὺς τόσον ὀλέθριον κληρονομίαν·
ἀλλὰ παραδώσατέ των τὴν ἀποκτημένην μὲ τὰ αἱ-
ματὰ σας ἐλευθερίαν, καθαρὰν ἀπὸ πᾶσαν πλεονεξίαν
καὶ ἀνισότητα.

Τὸ ἀπαραίτητον χρέος τοῦτο διὰ νὰ πληρώσετε,
ἀνάγκη εἶναι νὰ φροντίτετε ἀπὸ ταύτης τῆς ὥρας,
νὰ κήψετε ὅλας τὰς ἀφορμὰς τῆς τυραννίας· καὶ νὰ
τὰς κόψετε δὲν εἶναι δυνατόν, ἐὰν δὲν συνδεθῆτε
ὅλοι μὲ τὸν ἱερὸν δεσμόν τῆς πρὸς ἀλλήλους ἀγά-
πης καὶ ὁμονομίας, ἀν δὲν προσφέρεσθε εἰς πρὸς τὸν
ἄλλον ὡς ἀδελφοὶ ἰσάνομοι, ὡς μέλη τοῦ αὐτοῦ σώ-
ματος, τῆς πολιτείας, ὡς τέκνα τῆς αὐτῆς πατρίδος,
τῆς Ἑλλάδος, ὡς ὁπαδοὶ τῆς αὐτῆς θρησκείας τοῦ ἀρ-
χηγοῦ καὶ τελειωτοῦ τῆς πίστεως Χριστοῦ. Μὴ πλᾶ-
νώμεθα, ἀδελφοί μου, ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἐμπορεῖ
τις νὰ ὁμολογῇ τὴν ὀρθοδοξίαν του, καὶ ἐπτάκις τῆς
ἡμέρας νὰ γίνεται χειρότερος παρὰ τοὺς Τούρκους·
ἐπτάκις τῆς ἡμέρας νὰ καυχῆται ὅτι πιστεύει καὶ
ἐλπίζει ὅσα περιέχει τὸ ἱερὸν σύμβολον, καὶ ἐπτάκις
τῆς ἡμέρας νὰ ὁμοιάζῃ ἐκεῖνον, περὶ τοῦ ὁποίου ἔλε-
γεν ὁ Ἀπόστολος, ὅτι « τὴν πίστιν ἤρνηται καὶ ἐστὶν
ἀπίστος χεῖρων. Τὸ σύμβολον περιέχει ὅσα χρεω-
στεῖ νὰ πιστεύῃ καὶ νὰ ἐλπίζῃ ὁ χριστιανός· ἀλλὰ

χωρίς τὴν ἀγάπην (καὶ λείπει βέβαια ἡ ἀγάπη ὅπου δὲν βασιλεύῃ ἡ ἰσωνομία) ματαίως πιστεύει, ματαίως ἐλπίζει καὶ ματαίως κομπάζει ὅτι ὀρθοδοξεῖ. Σὰς γράφω, φίλοι ὁμογενεῖς, ὄχι λόγους ἐδικούς μου, ἀλλὰ τοὺς ὁποίους ἔλεγεν ὁ Παῦλος εἰς τοὺς διχονοοῦντας καὶ φατριάζοντας ὀρθοδόξους Κορινθίους. «Νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη. »

Ὅταν ἀπαινῶ τὴν ὁποίαν παραγγέλλει ἡ θρησκεία μας ἰσωνομίαν, μὴ νομίζετε ὅτι νοῶ καὶ ἰσοτιμίαν. Τοιαύτη ἰσοτιμία ἤθελε φέρειν τὴν ἀναρχίαν. Αἱ νόμιμαι πολιτεῖαι, πρέπει νὰ ἔχωσι καὶ ἀρχοντας καὶ ἀρχομένους, καὶ χορηγοὺς τῆς ἀναγκαίας εἰς τὰς πολιτικὰς χρεῖας δαπάνης, καὶ διοικητὰς τῆς χορηγίας. Τὸ ἐπρόβλεψε καὶ τοῦτο ἡ ἱερά μας θρησκεία, «τῷ τὸν φόρον, τὸν φόρον, τῷ τὴν τιμὴν, τὴν τιμὴν» ὁ ἀλλὰ τὴν τιμὴν πρέπει νὰ τὴν προσμένῃ ὁ χρηστός πολίτης καὶ νὰ τὴν δέχεται ἀπὸ τὴν κοινὴν ψῆφον τῶν συμπολιτῶν του, ὅταν ἀληθῶς εἶναι τιμῆς ἄξιος, ὄχι νὰ τὴν ἀρπάζῃ μὲ βίαν ἢ μὲ δόλον, ὄχι νὰ παραγκωνίῃ τοὺς ἀξιοτέρους του, καὶ νὰ ἐνθρονίζῃ αὐτὸς εἰς τὴν πρέπουσαν εἰς ἄλλους καθέδραν. Οἱ ἀρχόμενοι πάλιν χρεωστοῦν νὰ πείθωνται εἰς τοὺς ἀρχοντας ὅταν οἱ ἀρχοντες τοὺς κυβερνῶσι κατὰ τοὺς νόμους· ὅταν δὲν ζητῶσιν ἀπ' αὐτοῦς μικρὸν ἢ μέγα τίποτ' ἄλλο παρ' ὅ,τι ζητοῦν οἱ νόμοι, ὅταν δίδωσιν εἰς αὐτοὺς κατ' ἑτοῦς λογαριασμὸν ἀκριβέστατον εἰς τί καὶ διὰ τί ἐξώδευσαν τὸν συνηθροισμένον ἀπὸ τοῦ ἰδρώτος των φόρον. Εἰς ἓνα λόγον κἀνεὶς δὲν ἔχει δίκαιον νὰ δεσπόζῃ τὸν ἄλλον, ἐπειδὴ ὅλοι εἴμεθα ἀδελφοί· μόνους τοὺς νόμους χρεωστοῦμεν νὰ γνωρίζωμεν δεσπότες. Τοῦτο ζητεῖ ἡ φιλοσοφία, τοῦτο ἀπαιτεῖ ἡ ἱερά μας θρησκεία. Ὅστις δὲν πείθεται εἰς τοῦτο, ἀλλὰ πλεονεκτεῖ, ἤγουν ζητεῖ νὰ ἔχῃ πλέον παρ' ὅ,τι δικαίως χρεωστεῖται εἰς αὐτόν, οὔτε χριστιανός, οὔτε χριστὸς πολίτης εἶναι· εἶναι βάρβαρος, εἶναι Τούρκος, καὶ ὡς Τούρκος πρέπει νὰ ἀποκλείεται ἀπὸ πᾶσαν χριστιανῶν πολιτικὴν συνέλευσιν· ὡς μέλος σαπτημένον τοῦ πολιτικοῦ σώματος, πρέπει νὰ χωρίζεται ἀπὸ τὸ λοιπὸν σῶμα, διὰ τὸν φόβον μὴ διαδώσῃ εἰς τοὺς συμπολίτας του τὴν γάγγραιναν τῆς πλεονεξίας. Ἄς ἀκούσωμεν καὶ πάλιν τί μᾶς λέγει ὁ Ἀπόστολος.

«Μὴ ὑπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· διότι ἐκδικῶς ὁ κύριος περὶ πάντων τούτων. . . οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμεῖς ὁ Θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ, ἀλλ' ἐν ἀγιασμῷ. » Καὶ πάλιν· «Πλεονεξία μὴδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἀγίοις. » Ναί, ἀδελφοί ἀγαπητοί, ὡς ἀφανισθῇ ἀπὸ τὸ νῦν καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα τῆς ἀκαθάρτου πλεονεξίας ἀπὸ τὴν πολιτείαν μας. Θεωρεῖτε καὶ κρίνατε τὸν πλεονέκτην, ὁποίας τάξεως καὶ ἂν ᾖ, ὡς ἀκάθαρτον προδότην τῆς πατρίδος. Προδότης τῆς πατρίδος νομίζεται, ὄχι μόνον ὅστις παραδίδει εἰς τὰς χεῖρας τῶν τυράννων τοὺς ἀδελφούς του, ὡς ἐπραξάν τινες ἐξ ἡμῶν ἀλιτῆριοι εἰς τὸν παρόντα πόλεμον, ἀλλὰ καὶ ὅστις δὲν φεύγει τὰς πλεονεξίας, ἐκ τῶν ὁποίων γεννᾶται ἡ τυραννία.

Βλέπετε, φίλοι συμπολίται, ὅτι δὲν σὰς συμβουλεύω, ἀλλὰ σὰς ἐνθυμίζω ὅσα ἀκούετε καθ' ἡμέραν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ οὐδὲ ταῦτα ἤθελα τολμήσειν νὰ γράψω, ἂν δὲν ἐφοδοῦμην μὴ φαρμακεύσῃ καὶ τοὺς ὁμογενεῖς μου ἡ κατάρτατος πλεονεξία, ἡ μήτηρ τῶν διχονοιῶν, διὰ τὴν ὁποίαν ἐστερήθησαν οἱ πρόγονοί μας τὴν ἐλευθερίαν.

Ἐνδέχεται νὰ φοβῶμαι χωρὶς αἰτίαν, καὶ εὐχόμαι νὰ ᾖναι μάταιος ὁ φόβος μου· ἀλλὰ τοιαύτη φήμη διεδόθη ἐδῶ περὶ τῆς διχονοίας σας. Ἄν ᾖναι ἀληθές, δεῖξετε εἰς τοὺς Εὐρωπαίους μὲ τὴν ἐξῆς ὁμόνοιαν, ὅτι δὲν ἐφάνητε μόνον ἥρωες κατὰ τῶν τυράννων, ἀλλὰ γνωρίζετε καὶ τὸν ἡρωισμόν τῆς μετάνοιας· ἂν ᾖναι ψευδές, δεῖξετε καὶ πάλιν, ὅτι συκοφαντεῖσθε ἀπὸ τοῦς ἐχθροῦς σας.

Ὅπως ἂν ᾖναι, συμφέρει καὶ νὰ κηρυχθῇ εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην ὅσον δυνατόν ἐγρήγορα ἡ μεταξὺ σας ὁμόνοια· συμφέρει, διότι χωρὶς αὐτὴν, δὲν θέλετε ποτὲ δυνηθῆναι νὰ καταστήσετε πολιτείαν ἰσώνομον καὶ ἀκολούθως ἐλευθέραν· συμφέρει, ὅτι ἡ ὁμόνοια θέλει σὰς προξενήσῃ φίλους καὶ προστάτας ὅλους τοὺς ἡγεμόνας τῆς Εὐρώπης. Αὐτοὶ ἕως τώρα δὲν ἐσυμφώνησαν ἀκόμη εἰς τὴν περὶ τῆς μελλούσης ἡμῶν καταστάσεως κρίσιν, φοβούμενοι μὴ μᾶς ἀναγκάσῃ ἡ διχόνοια νὰ προσφύγωμεν εἰς ἓνα μόνον ἐξ αὐτῶν, τὸ ὁποῖον κρίνουν ἀσύμφορον εἰς τὴν παρούσαν τῆς Εὐρώπης κατάστασιν· ἐάν ὅμως πληροφρηθῶσιν, ὅτι ὄχι μόνον ὁμонуῦμεν, ἀλλ' ὅτι καὶ ἀπεφασίσαμεν νὰ κυβερνώμεθα αὐτόνομοι, μὴν ἀμφιβάλλετε ὅτι ὄντες δίκαιοι καὶ φιλάνθρωποι, θέλουν μετὰ χαρᾶς μᾶς βοηθήσῃν νὰ ἀποδιώξωμεν ὀλότελα ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα τὸν τύραννον.

Ἄν ἐρροντίσετε τὴν ὁποίαν πρὸ πολλοῦ ἦτον ἀνάγκη νὰ συστήσετε προσωρινὴν κυβέρνησιν, ἡ δὲν τί ἀμελεῖτε νὰ τὸ φανερώσετε διὰ πρέσβειν εἰς τοὺς χριστιανούς ἡγεμόνας; Οἱ πρέσβεις τοὺς ὁποίους μέλετε νὰ πέμψετε, πρέπει νὰ εἶναι ἄνδρες φρόνιμοι, ἄνδρες ἀξιόλογοι, ἀρκετοὶ νὰ παραστήσουν εἰς τοὺς ἡγεμόνας τῆς Εὐρώπης, ὅτι ἀσυγκρίτως πλειότερα καλὰ θίλει ἀπολαύσειν διὰ τοὺς ὑπηκόους των ἀπὸ τὴν ἐλευθερίαν τῶν Γραικῶν παρ' ἀπὸ τὸν βάρβαρον τύραννον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον οἱ ὑπῆκοοί των ἐδράπαντο καὶ εἰς τὰ ἐμπορικὰ συναλλάγματα, καὶ εἰς τὴν τιμὴν, καὶ εἰς αὐτὴν πολλάκις τὴν ζωὴν, ἀπὸ τύραννον, ὅστις καὶ εἰς αὐτὰ τὰ χεῖλη τοῦ κρηνοῦ ἑτοιμὸς νὰ κατακυλισθῇ, δὲν ἔπαυσεν ἀκόμη νὰ τοὺς καταφρονῇ ὁ ὑπερήφανος.

Ταῦτα, φίλοι ὁμογενεῖς, ἐτόλμησα νὰ σὰς γράψω ἀποβλέπων εἰς ὄχι κἀνὲν ἄλλο τέλος, παρὰ τῆς κοινῆς ἡμῶν πατρίδος τὴν εὐδαιμονίαν, τὴν ὁποίαν εὐχομαι ἀπὸ ψυχῆς εἰς ὅλον τὸ Ἑλληνικὸν γένος.

Ἐκ Παρισίων, 9 Ἰανουαρίου, 1822.

Ὁ ὁμογενὴς καὶ συμπολίτης

A. ΚΟΡΔΗΣ.